

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De solstitio & æquinotio. c. 7 [i. e. 6]

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

De solstitio & equinoctio

cipia aut partium anni fm ecclesiam his versibus continentur,

Festum Clementis hyemis caput est orientis.

Egit hyems retro cathedrato Simone Petro.

Ter fugat Urbanus, estatem Symphorianus.

Id tibi quod restat autumnu tempora prestat.

Hoc est dicere festu Clementis: q est 9. calen. decēbris. est prin-
cipia hyemis, & durat vsqz ad festu cathedre sci Petri: tunc inci-
pit ver: & istud festu ē 8. cal. martij: & ver durat vsqz ad festu festi
Urbani: q est 8. cal. Junij: tunc incipit estas: & durat vsqz ad fe-
stu symphoriani: q est 11. cal. septēbris: tunc incipit autumnus: &
durat vsqz ad festu clemētis, in quo incipit hyems. In his qua-
tuor partibus anni tridua ieiunia celebramus: & ideo ieiunia
quatuor tēpuz appellātur. Ieiuniū veris est in prima septimana

Qua-
tuor tē-
pora ie-
iunio-
rum.

quadragesime. sin quarta feria post cineres. Ieiuniū estatis est
in prima die mercurij post pēte. Ieiuniū autūni est in tertia die
mercurij septēbris. sin quarta feria post festum scē crucis. Ieu-
niū hyemis est in quarta feria post festum S. Lucie. vñ versesh.
Cult crux, Lucia, cineres, charismata dia,

Et det vota pia quarta sequens feria.

Fiunt ad hoc ieiunia in quarta feria: qz Ch̄s a iuda traditus
est: & in sexta feria, qz in ea crucifixus est: & in sabbato, quia tunc
ap̄toruz tristitia de nece saluatoris rep̄itamus: nā si cōpatimur
& pregnabimus. De ps. di. 3. cap. ieiunia. & c. sabbato. Aduentas
antez dñi incipit officia proximiori festo sancti Andree ante vel
post, vel in ipso festo.

**De solstitio & equinoctio, ac varijs tem-
poribus anni diuersis nominibus appellatis. Capitu. 4.**

Ad huc i anno solari p̄tingūt duo solstitia, & duo equinoctia.

Solstitia in estate, & in hyeme.

Equinoctia in vere, & in autumnu.

Est autē solstitiū maxima inēqualitas diei & noctis: siue ingref-
sus solis in capricornū vel cancrū: & dī solstitiū, quasi solis sta-
tio, eo q tunc sole stāte nō crescunt nec minuuntur dies vel no-
ctes. Equinoctiū est maxima diei & noctis equalitas: qz tunc e-
quali spatio horarū p̄sistunt dies: siue ingressus solis in arietē,
vel librā. Ubi aut sit locus solstitiorū & equinoctiorum his versi-
bus cōtinetur. Solstitium decimo Christum p̄git, atque Joannē
nem. Aequa crucis festum dat tempora martis & idus. Hoc
est

est dicere, q̄ solstitiū hyemale est ante natiuitatē xp̄i decem die-
 bus, v̄c̄ 18. cal. Ianuarij. quo tpe sol incipit altiores circulos pe-
 tere: & solstitiū estiuale est ante natiuitatē Jo. Baptistę totidē
 diebus, v̄c̄ 18. calen. iulij: quo tpe incipit sol ad inferiores circu-
 los remeare. Tñ estiuale solstitij dies maximus, sicut & hyema-
 lis dies minimus inuenitur. Sed fm̄ egyptios hyemale est 12.
 cal. ianuarij. fm̄ gr̄ecos 11. calē. Estiuale vero fm̄ egyptios 12.
 cal. iulij: fm̄ gr̄ecos 11. cal. ¶ Itē in festo crucis, vel fm̄ alios
 12. calen. octobris, est equinoctium autumnale, & vbi d̄z in calē.
 idus martij: vel fm̄ alios 12. calen. aprilis est equinoctiū verna-
 le. Olim. n. annus in duas partes tñ diuidebatur, sc̄z estiuale, &
 hyemale solstitium: & in duo hemisphera. ¶ Magnū autem
 annus cōpletur reuersis planetis oib⁹ ad loca suę creationis,
 q̄d fit annis non paucioribus 430. ¶ Mundanus vero annus
 erit oibus stellis ad prima loca reuersis, quod fit demū post 15.
 millia annorum. Maḡ dicit in historia Genesis, vbi agit de
 ebrietate Noe, q̄ magnus annus impletur p̄ carricula sexcen-
 torum annorum. ¶ Æra, qua vtuntur hispani singulorum an-
 norum est p̄stituta a Cesare augusto: qñ ad primum censum or-
 bē descripsit. Dicta est autē era ab gr̄eco eo q̄ ois orbis es red-
 dere professus est republicę Romanorum. Prius autem fuerunt
 indictiones: postea gr̄e. ¶ Olympias p̄stituta est apud gr̄ecos
 in Elide ciuitate, Eliis agentibus agones, & quinquennale cer-
 tamen, quatuor medijs annis vacantibus: & ob hoc tps̄ Eliaci
 certaminis olympiadem vocauerūt, quadriennio in olympia-
 de s̄pputato. ¶ Lustrum est pentesimū, i. quinquennium, quod
 quinto anno d̄z condi pp̄ olympiades. Romani nondum erant
 cōsules neq̄ gr̄e. Quinquennale quidē tps̄ ideo sic vocatum: qz
 censu p̄ quinquennium in republica peracto vrbs Romana lu-
 strabatur. ¶ Apud Romanos est annus indictionalis: q̄ ter q̄-
 nos p̄tinet annos, vt infra dicetur, & premisi⁹ est. ¶ Apud he-
 breos est annus iubileus, i. remissionis: qui septenis completis
 annorū hebdomadib. celebrat. ¶ Apud ch̄ianos est ann⁹ be-
 nignitatis & gr̄e, i. quo X̄p̄s venit, & nos sua benignitate rede-
 mit. ¶ Apud sc̄os cōprehensores est annus eternitatis & gl̄ie: i.
 quo exultabunt sc̄i in gloria sine fine. ¶ Kursus sc̄la ḡnationi-
 bus cōstant: sic dicta qz sequuntur: abeuntibus. n. alijs. alii suc-
 cedunt.

cedit. Hoc tps quidē quinquagesimū annū dicunt: quē hebrei
iubileū vocant, vt iā dictū est. Et ob hanc cās hebreus pp vxoī
z liberos amans dñm suū aure pertusa seruitio subiugāt: z ser-
uire iubet seculū. i. vsqz ad annū quinquagesimū. **E**tas autē
plerunqz dī pro vno anno, z pro septē, z pro centū, z pro quouis
tpe. Unde z etas est, quod de multis seculis instruitur: z ideo di-
ctā est etas, quasi similitudo eui: nam eū est etas ppetua: cuius
neqz initiū, neqz finis noscīt. Derivatū est autē eum ab eonos:
quod apud grecos aliqñ p seculo, z aliqñ ponitur pro eterno.
Proprie vero etas duobus modis dicit: v3 hoīs, sicut infantia,
iuuentus, senectus. Aut mundi: cuius prima etas est ab Adam
vsqz ad Noe: secunda a Noe vsqz ad Abrahā: tertia ab Abrahā
vsqz ad Dauid: z quarta a Dauid vsque ad transmigrationem
Iude in babiloniā: quinta de Iuda vsqz ad aduentū Saluato-
ris in carne: sexta que nunc agit vsquequo mundus iste finiatur.

Incipit secundus tractatus. Et primo de mense. Cap. 1.

Decto de anno, sequitur videre de mense. Est autē mens
spatiū tēporis, quo a p̄hebo p̄hebe recedens, eidē p̄-
pleto suo circulo sociatur. Et dī mensis a mensuran-
do, eo q̄ annus p̄ mēses mēsurat: vel a mēse, quod est
defectus, eo q̄ luna singulis mensibus visu deficit ab humane
vel fm̄ Isidorō, a mēse grece, quod est luna latine. Apud grecos
enim mēses legitimi non ex solis circulo, sed ex lune cursu com-
merant, quod est de nona ad nonā. Diuidit autē annus p̄ 12 mē-
ses: qz sol peragrādo zodiacū, 12 circuit regiones signozū, z in
his 12 mēsisbus cōmorat. Romulus tñ voluit tñ decē esse mē-
ses i anno, incipiēs a martio: quē Marti deo belli, quē patrem
suū esse putabat, dedicauit. Tñ Dauid in 1. fastorum. Tpa digere-
ret cum p̄ditor vrbis i annū, Instituit mēses quoz bis esse suos.
Sed Anna Pompilius vidēs q̄ annus nō bene decē mēsisbus
cōpleat, sup̄addidit duos in principio, s. Ianuariū z februariū.
Ianuarius dī a ianua. 8. dist. ieiuniū, qz sicut p̄ ianua intramus
domū: ita p̄ ianuariū intram⁹ annuz: est enīz lunis anni. **F**e-
bruarius dī a febris, que tñc de facili cōtingūt, vel a febris
purgationib⁹. Sūt autē februz oblationes factę p̄ mortuis. Ro-
mani autē illo mēse memoriā aiarū habebāt, z eas purgabāt ce-
lebrando exegas mortuozū. **M**artius dī a Martie patre Mo-
mili: